

Харківська спеціалізована музично-театральна бібліотека
імені К. С. Станіславського

Раді вітати Вас

на музичній сторінці!!!

Цікаві
музичні
факти

Як пісня прославила українську незламність на весь світ.

1. Ой у лузі червона калина похилилася

Л. М. Старицький

Ой, у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша слава Україна ажурилася.
А ми тую червоку калину підіймо,
А ми нашу славу Україну, гей! гей! розвеселимо!

Матерушку нашу добродушну у криниці тав,
Визволила на око України з ворожих павдла.
А ми пішли братів Українців ізольовано,
А ми нашу славу Україну, гей! гей! розвеселимо!

Гей, у лузі крої шевченків золотистий лав,
Розпочали Спринці Українці з порогами тав!
А ми тую кров шевченку ізберемо,
А ми нашу славу Україну, гей! гей! розвеселимо!

Як шевчє бувшииошл вітер з широким степів,
То продалить по всій Україні Слових Спринцівів,
А ми тую стрілецьку славу зберемо,
А ми нашу славу Україну, гей! гей! розвеселимо!

Ой, у лузі червона калина.

Ой, у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша слава Україна ажурилася.
А ми тую червоку калину підіймо,
А ми нашу славу Україну, гей! гей! розвеселимо!

Матерушку нашу добродушну у криниці тав,
Визволила на око України з ворожих павдла.
А ми пішли братів Українців ізольовано,
А ми нашу славу Україну, гей! гей! розвеселимо!

Гей, у лузі крої шевченків золотистий лав,
Розпочали Спринці Українці з порогами тав!
А ми тую кров шевченку ізберемо,
А ми нашу славу Україну, гей! гей! розвеселимо!

Як шевчє бувшииошл вітер з широким степів,
То продалить по всій Україні Слових Спринцівів,
А ми тую стрілецьку славу зберемо,
А ми нашу славу Україну, гей! гей! розвеселимо!

Ой у лузі червона калина

Людвиг *Редакція хору "Голоси"*

Ой у лузі червона калина по-хи-ли-ла-
ся; тогось наша слава Укра-ї-на зажу-
рила-ся. А ми ту-ю червону калину віді-
ме-мо, а ми на-шу славу Укра-ї-ну віді-
резу-е-мо! ре-зу-е-мо!

Ой у лузі червона калина покхилалася;
Чогось наша слава України зжурчалася.
А ми ту червону калину відівемо;
А ми нашу славу України, ре-е, ре-е, розведемо! : 2

Не хлилася, червона калино, - мила біла цвіте;
Не журися, слава України, - мила добрий рід!
А ми ту червону калину відівемо;
А ми нашу славу України, ре-е, ре-е, розведемо! : 2

Виступають орпінці січові у крижаний тум,
Визволяти братів українців з московських в'язень.
А ми ті московські в'язні розіремо;
А ми нашу славу України, ре-е, ре-е, розведемо! : 2

Як поїде будиновський вітер з широким степом,
То й просланим до всіх України січовим орпінцем.
А ми ту стрілецьку славу збережемо;
А ми нашу славу України, ре-е, ре-е, розведемо! : 2

Історія найвідомішої
стрілецької пісні «Ой
у лузі червона калина»
нараховує понад 100
років.

Більшість українців знають цю пісню як гімн українських січових стрільців, але її історія сягає ще XVII століття, а саме часів гетьманства Богдана Хмельницького.

Слова «Ой у лузі червона калина...» спочатку були останнім куплетом козацької пісні «Розлилися круті бережечки»:

У 1914 року режисер українського театру «Руська бесіда» Степан Чарнецький здійснював постановку трагедії Василя Пачовського «Сонце руїни» про долю гетьмана Дорошенка.

Разом з успіхом вистави Степана Чарнецького популярною стала й виконана в ній пісня – особливо останній куплет «Ой, у лузі червона калина». Українська пісня, написана на початку 1914 року Степаном Чарнецьким за мотивами останнього куплету козацької пісні XVII ст. «Розлилися круті бережечки»

Ой, у лузі червона калина.

Ой, у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша стіна України зісхриплася.
А ми тує червоку калину підійдемо,
А ми нашу славу України, гей! гей! розвеселимо!

Машеруєть наші добровольці у хривавій талі,
Визволять на них Україну з ворожих кайдів.
А ми наших братів-Українців вітаємо,
А ми нашу славу України, гей! гей! розвеселимо!

Гей, у полі ярів шевечки золотистий лан,
Розпочали Стрільці Українські з ворогами талі!
А ми тує ярів шевечку ізберемо,
А ми нашу славу України, гей! гей! розвеселимо!

Як повіє бурлесонний вітер з широким степів,
То прославить по всій Україні Січових Стрільців.
А ми тує стрільцю славу ізберемо,
А ми нашу славу України, гей! гей! розвеселимо!

Того ж 1914 року пісню з вистави Степана Чарнецького почув керівник військового підрозділу Григорій Трух. І до куплету «Ой, у лузі...» додав ще три куплети та навчив пісні бійців свого підрозділу. Так «Червона калина» зазвучала спершу у Стрию, далі по Галичині та та по всій українській землі. Пісня стала гімном Січових Стрільців.

Пісня «Ой у лузі червона калина» протягом віків була і залишається народним символом українців у боротьбі з ворогами.

«В бій ідуть тільки "старики"» радянський військовий художній фільм Леоніда Бикова, знятий в Україні на кіностудії ім. О. Довженка 1973 року.

Кінофільм наповнений любов'ю головного героя Титаренка (Л. Бикова) до Батьківщини - в одному з епізодів, він каже побратимам: «Як же ви не помітили - ми ж сьогодні над моєю Україною билися... де і повітря інше, а небо блакитніше і земля зеленіша!».

Маєстро відповідає, що він родом з таврійських степів - рівних до обрію, і каже, що тому пісні цього краю України протяжні як степ, й заспіває перший рядок гімну УСС «Ой у лузі червона калина...»

Нинішній варіант пісні був завершений у 1980-х роках. До пісні, яку дописав Григорій Трух, додали ще один куплет «Не хилися, червона калино», авторами стали дисиденти Надія Світлична та Леопольд Яценко - керівник хору «Гомін».

*Не хилися, червона калино, маєш білий цвіт.
Не журися, славна Україно, маєш вільний рід.
А ми тую червону калину підіймемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!*

Нова хвиля популярності гімну Українських Січових Стрільців почалася у лютому 2022 року.

У перший день повномасштабних бойових дій в Україні лідер гурту “Бумбокс” Андрій Хливнюк, які пішов захищати рідну землю, оприлюднив на своїй сторінці в Інстаграмі ролик, на якому він співав куплет пісні “Ой у лузі червона калина” у центрі Києва, на Софіївській площі.

Популярність відео набирала шалених обертів, а вже за кілька днів композицію співали по всьому світу.

Досі нема єдиної думки щодо народності музики «Ой, у лузі червона калина»

Режисер Степан Чарнецький, який у 1914 році додав пісню до вистави, стверджував, що мелодію пісні підібрав він сам.

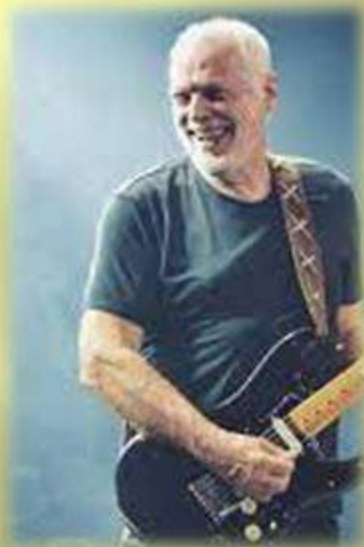
Володимир Гордієнко, історик Січових Стрільців, вважає, що тоді ж, у 1914 році, музику «Ой, у лузі червона калина» написав відомий композитор, автор стрілецьких пісень, головний капельмейстер Армії УНР Михайло Гайворонський.

Музикознавці вважають музику народною. Так В. Витвицький стверджував, що це мотив пісні «Ой зацвіла червона калина над криницею».

Принаймні в наш час пісня стала народною

І якоюсь мірою це справді так, адже нині цю мелодію чути в кожному куточку України і не тільки.

Пісня прославила українську незламність на весь світ

Ой у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша славна Україна зажурилася.
А ми туєю червону калину піднімемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!
А ми туєю червону калину піднімемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

Не хилися, червона калино, маєш білий цвіт.
Не журися, славно Україно, маєш добрий рід.
А ми туєю червону калину піднімемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!
А ми туєю червону калину піднімемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

Ой у поліярої пшениці золотистий лан.
Розпочали стрільці січовії з борогами тан.
А ми туєю ярую пшеницю і зберемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!
А ми туєю ярую пшеницю і зберемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

Як повіє буйнесенький вітер з широких степів,
Та прославить по всій Україні січових стрільців.
А ми туєю стрілецьку славу збережемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!
А ми туєю стрілецьку славу збережемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

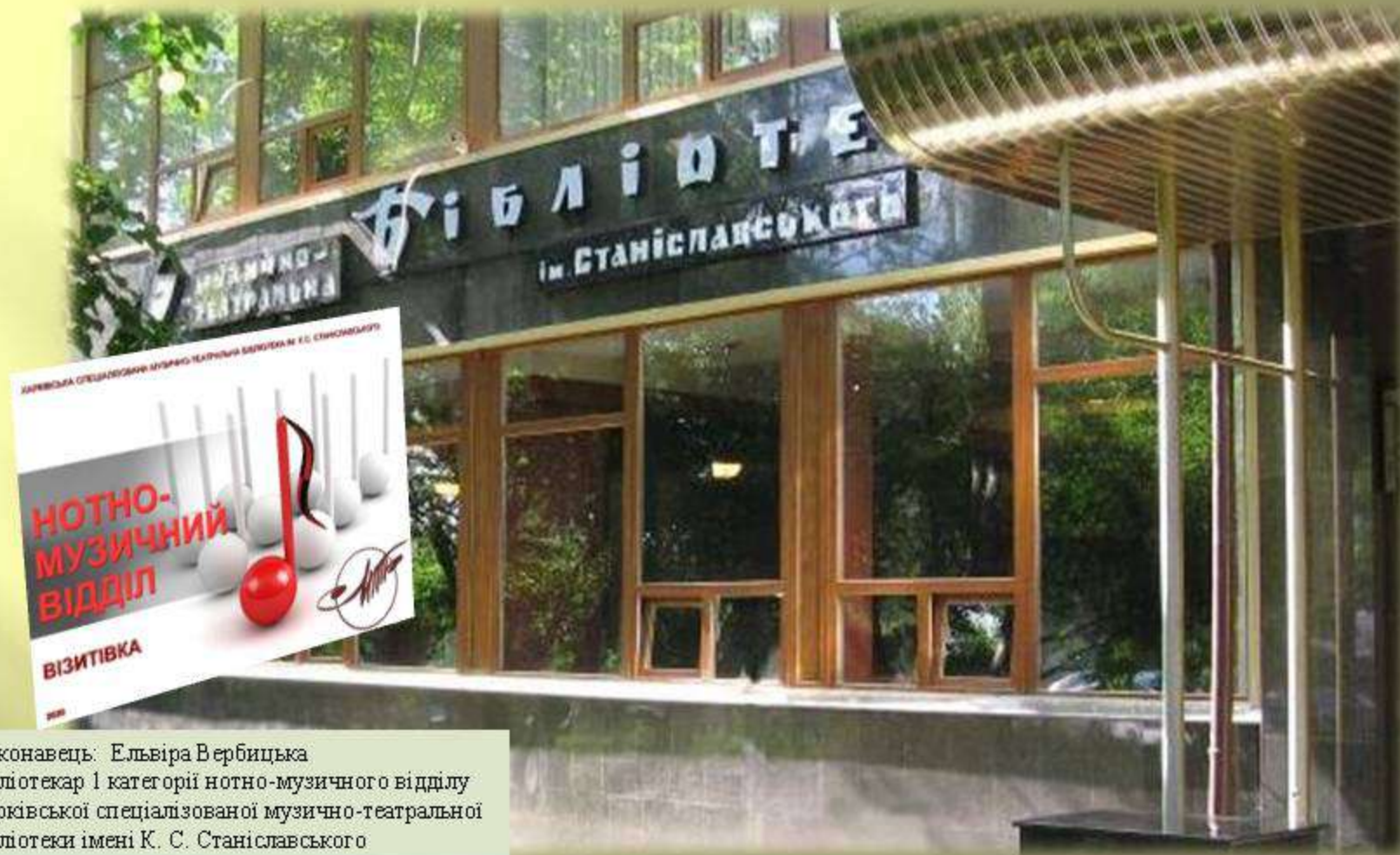
Ой у лузі червона калина похилилася,
чогось наша славна Україна зажурилася.

А ми туєю червону калину підіймемо,
А ми нашу славну Україну
Гей! Гей! Розвеселимо!

Гімном мужнього протистояння України окупантам стала пісня "Ой у лузі червона калина", яку зараз можна почути не тільки на нашій Батьківщині, а й у різних куточках планети.

Виконавець: Ельвіра Вербицька
бібліотекар 1 категорії нотно-музичного відділу
Харківської спеціалізованої музично-театральної
бібліотеки імені К. С. Станіславського

**Звертайтеся до нотно-музичного відділу.
Ми завжди раді допомогти Вам.**

Адреса бібліотеки: провулок Інженерний, 1-а «Наукова»